

ROMEINEN

5:12-5:21 deel 2

Het verschil tussen wat Adam en Christus
teweegbrachten, en de vraag of Paulus hier
universele verzoening leert

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/romeinen/5-12-5-21-deel-2

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Erfzonde en schuld door Adam	3 min	4
2	Wat Romeinen 5:12 werkelijk zegt	2 min	5
3	Zonde en dood vóór de wet	2 min	6
4	Lichamelijke dood is niet altijd oordeel	3 min	7
5	Gods oordeel in plotselinge sterfgevallen	2 min	8
6	De tegenstelling tussen Adam en Christus	3 min	9
7	Zelfzucht van Adam en genade van Christus	2 min	11
8	Veroordeling tegenover rechtvaardiging	3 min	12
9	Van doodsheerschappij naar regeren in Christus	3 min	13
10	Vrij van de slavernij en angst voor de dood	2 min	14
11	De betekenis van Paulus' 'veel meer'	4 min	15
12	Veroordeling en rechtvaardiging voor allen	5 min	17
13	De wereld met God verzoend door Christus	3 min	19
14	De verzoening van alle geschapen dingen	2 min	21

15	De leer van het uiteindelijke herstel	3 min	22
16	Zonde, dood en genade als spelers in een drama	3 min	24
17	De wet overwint de zonde niet	2 min	25
18	Waar zonde toeneemt, groeit de genade	3 min	26
19	Genade is geen vrijbrief om te zondigen	3 min	27
20	Hoofdstuk 6 en 7 als lange tussenzin	3 min	28
	Om verder te lezen		29

1

Erfzonde en schuld door Adam

Als Paulus het heeft over wat we van Adam hebben geërfd, zegt hij zeker dat we sterven vanwege Adam. Wat hebben we dan verder nog van Adam? Is het zo dat we een zondige natuur hebben geërfd die ons eenvoudig tot zonde neigt? Een natuur waaraan we zonder God geen weerstand kunnen bieden, zodat we onvermijdelijk zondigen en daardoor allemaal schuldig zijn? We konden dan niet anders dan zondigen, omdat het sinds de zondeval de aard van de mens is om van nature een zondaar te zijn. Is dat alles?

Of is er dat extra element dat Augustinus zeker naar voren heeft gebracht: dat we niet alleen van nature zondaars zijn, maar ook schuldig zijn geworden door wat er in de geschiedenis is gebeurd. Dat wil zeggen dat we al zonden op ons strafblad hebben staan zelfs wanneer we geboren worden en nog helemaal niet gezondigd hebben — Adams zonde staat op ons strafblad als een soort dossier. We worden dus geboren met een strafrechtelijke schuld en een straf die al boven ons hoofd hangt voordat we ook maar iets gedaan hebben, omdat Adam het deed en wij in hem waren. Zijn schuld is nu de onze. Dit wordt vaak gezien als een noodzakelijk onderdeel van de leer. En wanneer mensen het hebben over de erfzonde, bedoelen ze niet altijd hetzelfde. Sommigen geloven dat het alleen betekent dat we vanwege Adam een zondige natuur en neiging hebben. Daardoor zondigen we en lopen we persoonlijke schuld op. Anderen geloven — en dat zou, voor zover ik weet, de meerderheid zijn, in elk geval onder degenen die Augustiniaans zijn, wat zo ongeveer de meerderheidsopvatting is onder westerse christenen — dat we allemaal schuldig geboren worden. En dat vertaalt zich dan natuurlijk zelfs in de leer van de schuld van de zuigeling. Zodat een baby al schuldig is voordat hij ooit iets gedaan heeft. En als die baby het ongeluk heeft om als zuigeling te sterven, sterft hij schuldig, onvergeven en onbehouden, en gaat hij naar de hel. Dit is, eerlijk gezegd, wat Augustinus geloofde, tenzij de baby gedoopt was. En vandaar dat de leer van de kinderdoop haar intrede doet, om de op zichzelf aanstootgevende gedachte dat elke baby die sterft voor eeuwig in de hel zal branden, enigszins te verzachten. Dat stuit op onze gevoeligheden. En dus kunnen we, om het wat minder aanstootgevend te maken, misschien zeggen dat dat te vermijden is als je je baby's doopt. En dat geeft jou

dan natuurlijk een heel sterke prikkel om ook jouw baby te laten dopen. Laat hem dopen voordat hij sterft, want anders sterft hij schuldig aan Adams zonde en zal hij dezelfde gevolgen ondergaan die elke zondaar ondergaat die in zijn zonden sterft. Dat is een heel streng, heel hard uitgangspunt, maar het is wel de Augustiniaanse opvatting, en die wordt ook in stand gehouden in een aantal theologische systemen die van Augustinus afkomstig zijn.

2

Wat Romeinen 5:12 werkelijk zegt

Zegt Paulus dat? Wat ik interessant vind, is dat er in vers 12 het volgende staat:

Daarom, zoals door één mens de zonde in de wereld is gekomen, en door de zonde de dood, en zo de dood over alle mensen is gekomen, in wie allen gezondigd hebben.

ROMEINEN 5:12

Hij zegt niet: omdat één mens zondigde, verspreidde de zonde zich naar alle mensen. Later in de passage lijkt hij dat wel te suggereren, maar dat zou in zekere zin een nieuw onderwerp kunnen zijn, een nieuw aspect. Wat hij aan het begin zegt, is dat Adams zonde de dood bracht — hij zegt niet zonde, maar dood.

Dan is er nog de laatste regel van het vers. In het Engels staat er:

want allen hebben gezondigd oftewel: omdat allen gezondigd hebben. In de Latijnse Vulgaat is dat vertaald geworden als 'in whom all sinned', in wie allen gezondigd hebben, wat impliceert dat allen in Adam gezondigd hebben. Ik noemde Augustinus al, die eigenlijk geen Grieks las en de Latijnse Bijbel gebruikte. Hij gebruikte dat 'in wie allen gezondigd hebben' om te beargumenteren dat we allemaal schuldig zijn geworden aan zonde door Adams daad, en niet door onze eigen daad. Maar in de Griekse brontekst staat niet 'in wie allen gezondigd hebben'. De Engelse vertaling die hier wordt besproken, geeft de woorden weer als 'omdat allen gezondigd hebben', en dat is dubbelzinnig. De hierboven aangehaalde Nederlandse vertaling kiest wel voor 'in wie allen gezondigd hebben'. Het zou kunnen betekenen: omdat allen in Adam gezondigd hebben. Dat zou dan nog steeds een augustiniaanse betekenis kunnen

hebben, of ook niet. Het kan ook gewoon betekenen dat we allemaal gestorven zijn omdat we allemaal gezondigd hebben. Omdat allen gezondigd hebben. Diezelfde uitdrukking, of een die er sterk op lijkt, komt immers ook voor in Romeinen 3:23, waar staat:

Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God,

ROMEINEN 3:23

Dat is in wezen dezelfde uitdrukking. En in dat geval gaat het dus over individuele zonde. Er is dus heel wat dubbelzinnigheid om hier uit te zoeken.

3

Zonde en dood vóór de wet

Nu komt hij tot wat volgens mij een verklarende tussenzin moet zijn, en hij zegt:

Want totdat de wet er kwam, was er wel zonde in de wereld. Zonde wordt echter niet toegerekend als er geen wet is. Toch heeft de dood geregeerd van Adam tot Mozes toe, ook over hen die niet gezondigd hadden met eenzelfde overtreding als Adam, die een voorbeeld is van Hem Die komen zou.

ROMEINEN 5:13-14

Dat lijkt te betekenen: zelfs zij die geen wet hadden zoals Adam die had. Zij hadden geen wet die ze overtraden, die ze schonden. Ze zondigden gewoon. Ze deden verkeerde dingen, maar er was geen wet die vastlegde dat wat ze deden verkeerd was. Maar het feit dat ze onwetend waren, of dat ze geen wet hadden die ze overtraden, verhinderde niet dat de dood toch over hen heerste. Dit betekent nu ofwel, zoals de Augustinianen zouden zeggen, dat mensen van Adam tot Mozes stierven zonder dat er zelfs maar een wet was om hen te veroordelen, omdat ze stierven vanwege Adams zonde — de schuld daarvan lag op hen, en ze werden ervoor gestraft. En om die reden stierven ze, ook al was er geen wet. Maar hij zegt daar dat zonde niet wordt toegerekend waar geen wet is. Wat bijna klinkt alsof hij de Augustiniaanse leer

ontkent. God rekent zonde niet toe aan mensen die geen wet hebben overtreden. Wat betekent dat dan? Zou het kunnen betekenen dat de dood gewoon een natuurlijk gevolg was dat over het menselijk geslacht kwam omdat Adam zondigde en we uit de hof, van de boom des levens, verbannen werden? Zodat mensen stierven, of God hun nu wel of niet zonde toerekende. Vóór de wet rekende Hij hun geen zonde toe, maar ze stierven toch. En dat zou kunnen —

De dood was inderdaad de consequentie voor de mens omdat hij uit de hof verbannen was, en wij zijn allemaal geboren, leven ons leven en sterven, verbannen uit die hof. En daarom is de dood wat ons te wachten staat. Maar het hoeft niet zo te zijn dat de dood van een individu betekent dat God hem de zonde toerekent. Want zonde wordt niet toegerekend waar geen wet is. En toch stierven mensen al vóór de wet er kwam, wat betekent dat mensen konden sterven zonder dat hun zonde werd toegerekend.

4

Lichamelijke dood is niet altijd oordeel

Dat zou ook voor baby's kunnen gelden. Het zou kunnen dat wanneer een baby sterft, dat ons helemaal niets vertelt over de vraag of God hem de zonde toerekent. Zij zijn net als de rest van ons. Zij zijn verbannen uit de hof en afgesneden van de boom des levens. En dat is nu eenmaal wat mensen doen. Mensen sterven jong, oud, van middelbare leeftijd, om verschillende redenen. Een baby die sterft aan een ziekte, een geboortefwijking of wat dan ook — die sterft in zekere zin om dezelfde reden als ieder ander. Maar lichamelijke dood is niet per se een teken van Gods toorn. En dat zouden we moeten weten, vooral omdat christenen die aan Gods toorn ontkomen zijn, toch nog altijd lichamelijk sterven.

Als we zeggen dat de dood bewijst dat God boos is en dat God de zonde veroordeelt, moeten we ons afvragen waarom christenen dan toch sterven — christenen van wie geldt:

Dus is er nu geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.

ROMEINEN 8:1

Waarom sterven zij dan toch? Het lijkt erop dat Paulus hier wil zeggen dat we niet mogen aannemen dat lichamelijke dood een aanwijzing is dat God iemand ergens schuldig aan acht. En dat is heel belangrijk, want we moeten dat eeuwigheidsperspectief hebben. Een mens zal uiteindelijk in de eeuwigheid geoordeeld worden naar wat hij gedaan heeft, maar in de tijd kunnen zijn omstandigheden weinig overeenkomst vertonen met wat hij verdient.

Ik heb dit eerder al genoemd in een andere samenhang: wanneer we ons zorgen maken over de baby's van Kanaän die door de Israëlieten gedood werden, denken we: dat is iets verschrikkelijks. Waarom rekende God die baby's dat aan? Nou, misschien deed Hij dat niet. Helaas waren zij slachtoffers van een oorlog. Die oorlog had een doel. Helaas hadden de baby's niets gedaan om te verdienen wat hun overkwam. Maar God weet: als baby's sterven, hebben ze alleen maar gedaan wat ze deden, namelijk sterven. Alle mensen sterven. Een baby die sterft, ondergaat niet per se meer oordeel van God dan een volwassene die sterft — en elke volwassene sterft.

We moeten dus niet in elk afzonderlijk geval een oorzaak-en-gevolgverband zien tussen zonde en dood. Er bestaat natuurlijk wel een oorzaak-en-gevolgverband tussen enerzijds iemands schuld of onschuld, en anderzijds wat God voor eeuwig met hem doet. Het oordeel na de dood zal beslist rechtvaardig moeten zijn. Het zal moeten overeenstemmen met iemands gerechtigheid of ongerechtigheid. Maar met de lichamelijke dood ligt dat anders.

5

Gods oordeel in plotselinge sterfgevallen

En omdat we niet zozeer in eeuwigheidscategorieën denken als wel in natuurlijke categorieën, denken we: waarom moest die man nu sterven? Waarom moest Uza sterven? Hij had alleen de ark aangeraakt. Is dat nu zo erg? Ik bedoel, misschien is het wel erg, maar het is niet zo erg als wat sommige andere mensen doen, en die worden niet dood neergeslagen. Hoe zit dat dan? Hoe komt het dat Nadab en Abihu verteerd

werden omdat ze vreemd vuur offerden? Dat lijkt wel heel streng. Ananias en Safira worden dood neergeslagen omdat ze niet al het geld gaven en daarover logen. Dit zijn zonden. Er staat immers:

Want het loon van de zonde is de dood, maar de genadegave van God is eeuwig leven, door Jezus Christus, onze Heere.

ROMEINEN 6:23

Dus we kunnen niet zeggen dat het verkeerd was van God om hen daar met lichamelijke dood te oordelen. Maar de echte vraag is: is dat het einde van hen? Misschien is Uza in de hemel. Misschien zijn Ananias en Safira in de hemel. Wie weet? We weten niet wat hun staat voor God was. We weten dat God hen in een bepaalde situatie liet sterven, verbonden met een bepaalde daad, om hen ten voorbeeld te stellen of wat dan ook. Dat iemand sterft, zegt ons niet of hij verloren is of niet.

Toch is de dood in zekere zin onze veroordeling. We zijn allemaal veroordeeld om te sterven, maar niet per se omdat we dat door onze daden meer verdiend hebben dan een ander. Als ik jong sterf, wil dat niet zeggen dat ik de dood meer verdiend heb dan iemand die op hoge leeftijd sterft. De dood is gewoon de universele veroordeling van het menselijk geslacht. We zijn veroordeeld om verbannen te worden van de boom des levens. En in vers 14 staat niet dat de zonde regeerde. Er staat:

de dood heerste van Adam tot Mozes, zelfs over hen die geen wet of gebod hadden overtreden zoals Adam dat had gedaan. Dus we zien dat zelfs tussen Adam en Mozes mensen stierven, omdat dat is wat Adam ons heeft nagelaten — afwezigheid van de boom des levens, afwezigheid van de hof van Eden. We lijden inderdaad vanwege Adams zonde.

6

De tegenstelling tussen Adam en Christus

Maar de verzen 15 tot en met 17, die de rest van deze tussenzin vormen, werken een aantal dingen uit en laten zien dat er een ongelijkheid bestaat tussen wat Adam en Christus gedaan hebben. Er is wel een algemene overeenkomst in die zin dat je in Adam kunt zijn of in Christus, en dat dit je uiteindelijke status en bestemming en

dergelijke bepaalt. Maar afgezien van dat algemene gegeven hebben ze niet veel met elkaar gemeen. Sterker nog, ze worden vooral tegenover elkaar gesteld. Wat Adam deed, is het tegenovergestelde van wat Jezus deed.

De manier waarop Paulus dit punt maakt, is door heel ingewikkelde, gewrongen zinnen, die het soms moeilijk maken om te zien wat het hoofdpunt van zo'n zin is. Zoals deze hier, vers 15:

Maar het is met de genadegave niet zoals met de overtreding. Want als door de overtreding van de ene velen gestorven zijn, veel meer is de genade van God en de gave door de genade die er is door de ene mens Jezus Christus, overvloedig geweest over velen.

ROMEINEN 5:15

Ik wil er even op wijzen dat het woord velen, dat hier twee keer voorkomt en ook twee keer in vers 19 voorkomt, velen. In het Grieks staat er eigenlijk de velen. Dat verandert niet veel, maar het is gewoon een feit dat hij zegt: als door de overtreding van de ene mens de velen stierven, zo is ook door de genade van de ene mens de gave overvloedig geworden voor de velen. Nu lijkt de velen te verwijzen naar een bepaalde groep mensen die toevallig met velen zijn in plaats van met weinigen, maar het is dezelfde groep, dezelfde velen, de velen. En dus lijkt de velen een verwijzing te zijn naar de hele mensheid, natuurlijk, omdat we weten dat alle mensen sterven. Dan is de velen de hele mensheid. Maar dan zou de velen die door Christus beïnvloed worden, ook de hele mensheid moeten zijn, omdat het dezelfde velen zijn. En dit is waar sommige verzen die later komen, een bemoediging zijn geweest voor christelijke universalisten, omdat hij spreekt over hoe de velen in Adam veroordeeld werden, maar de velen gerechtvaardigd worden door Christus. Nu is een van de argumenten hiertegen dat de velen die veroordeeld worden niet dezelfde velen zijn, maar dat hij bedoelt dat de velen die in Adam zijn deze ervaring hebben, terwijl de andere velen, de velen die in Christus zijn, de andere ervaring hebben. Dus zelfs deze verwijzing naar de velen heeft zijn eigen dubbelzinnigheden.

7

Zelfzucht van Adam en genade van Christus

Maar wat zegt vers 15 nu eigenlijk? Ik denk dat vers 15 waarschijnlijk focust op het verschil in motivatie. Paulus probeert hier immers duidelijk te maken dat wat Adam deed en wat Christus deed in belangrijke opzichten lijnrecht tegenover elkaar staan. Adam werd gedreven door eigen wil. Dat wordt niet met zoveel woorden gezegd, behalve dat het gecontrasteerd wordt met het motief dat God had, Zijn genade. En dus, wanneer hij zegt dat dit een contrast is, en dat God dit deed door Zijn genade als tweede deel van dat contrast, dan mag je suggereren dat Gods onzelfzuchtige genade gecontrasteerd wordt met Adams zelfzuchtige overtreding.

Overigens staat er in de New King James een kanttekening dat het Engelse woord offense ook trespass had kunnen zijn. En trespass is, nogmaals, een doelbewuste daad van wetsovertreding. Dus de nadruk kan best liggen op het feit dat Adam een doelbewuste wetsovertreder was die volledig uit eigenbelang handelde. Hij was niet onzelfzuchtig. Hij overtrad de wet uit zelfzucht. En in die zin komt het gevolg dat daaruit over ons is gekomen, voort uit een heel andere motivatie van Adams kant dan de motivatie die ons de gave in Christus gaf. Want hij zegt:

want als door de overtreding van één man velen gestorven zijn, hoeveel te meer de genade van God — wat in dit geval natuurlijk Gods motief is om te redden; Hij handelt onzelfzuchtig, Hij handelt genadig —

Dus God geeft ons een gave door Zijn genade, dat wil zeggen door Zijn goedgunstigheid jegens ons: Zijn onzelfzuchtigheid, Zijn denken aan ons, niet aan Zichzelf. Adam daarentegen dacht alleen aan zichzelf.

En dus is het in zekere zin bijna ongepast om Jezus en Adam te vergelijken, zegt Paulus eigenlijk, omdat Adam natuurlijk een heel ander motief had dan Jezus. Adam werd gedreven door het kwaad in zijn hart. Christus wordt gedreven door genade. En daarom kunnen we beter, voordat we te veel van een vergelijking maken, duidelijk maken dat te veel vergelijking oneer zou brengen op Christus Zelf. Hij is niet zoals Adam. Hij handelde niet vanuit dezelfde motieven als Adam. We moeten duidelijk maken dat Jezus betere motieven had dan Adam.

8

Veroordeling tegenover rechtvaardiging

En dan vers 16:

En het is met de gave niet zoals het was door de ene die zondigde. Want de veroordeling leidde ten gevolge van één overtreding wel tot verdoemenis, maar de genadegave bij vele overtredingen tot rechtvaardiging.

ROMEINEN 5:16

Nu is de gave natuurlijk het resultaat van Christus' rechtvaardige daad, en dat wordt gecontrasteerd met het resultaat van Adams zonde. Dus als hij zich in vers 15 richtte op het verschil in motieven, wil hij zich nu richten op het verschil in resultaten. Waarom werd de daad gedaan? Nou, dat is het motief. Wat gebeurde er als resultaat? Nou, dat is het resultaat, en dat is ook anders. De motieven zijn verschillend en de resultaten zijn verschillend. De gave is niet zoals — nu is de gave het resultaat van Christus' daad, en die is niet zoals dat andere resultaat, de dood die voortkwam uit Adams daad. Want:

het oordeel dat uit één overtreding voortkwam, leidde tot veroordeling, maar de genade die uit vele overtredingen voortkwam, leidde tot rechtvaardiging. Dus Christus was op een andere manier gedreven dan Adam, dus we moeten deze vergelijking tussen Christus en Adam niet verder doortrekken dan gepast is, omdat we niet willen dat Christus daarin echt op Adam lijkt. En we willen zelfs niet suggereren dat het effect dat Adam had, vergelijkbaar is met het effect dat Christus had. Met andere woorden, Paulus trekt zijn vergelijking terug. Hij zegt dat Adam een type van Christus was, maar laten we ervoor zorgen dat we daar niet te veel overeenkomsten aan verbinden, want voor het grootste deel is hij een type van Christus meer door contrast dan door vergelijking. In zekere zin zijn ze hetzelfde, in die zin dat ze beiden het hoofd zijn van een collectieve mensheid, een mensheid in Adam en een mensheid in Christus. Daarna verdwijnt de gelijkenis.

En in dit gedeelte probeert hij, denk ik, te zeggen — ik zeg dit niet, ik zeg dit niet, ik zeg dit niet. Ik zeg alleen dit ene ding. Ik zeg niet dat Adam en Christus door dezelfde drijfveer gemotiveerd waren. Nee, dat is niet hetzelfde. Ik zeg niet dat de resultaten

hetzelfde zijn. Nee, het zijn juist tegengestelde resultaten. Het resultaat van Adams overtreding was veroordeling. Het resultaat van Christus' vrije, rechtvaardige gave was rechtvaardiging. Met andere woorden, hier is meer contrast dan vergelijking. En vers 17:

Want als door de overtreding van de ene de dood geregeerd heeft door de ene, veel meer zullen zij die de overvloed van de genade en van de gave van de gerechtigheid ontvangen, in het leven regeren door de Ene, namelijk Jezus Christus.

ROMEINEN 5:17

9

Van doodsheerschappij naar regeren in Christus

Wat is dan dit heersen? Dat is het verschil in dit derde contrast. Het eerste contrast is waarschijnlijk de drijfveer. Het tweede contrast zit in het resultaat, in elk geval het resultaat wat de juridische status betreft — veroordeeld tegenover gerechtvaardigd. Maar er is iets voorbij de juridische status. Er zijn ook praktische gevolgen. Het resultaat van Adams zonde is dat de dood heerste over de mensheid, maar het resultaat van Christus' daad — je zou verwachten dat hij zou zeggen dat het leven heerste. Dat zou precies het tegengestelde zijn. Maar Paulus wil het zelfs niet zo formuleren. Hij zegt dat wij heersen door het leven. Met andere woorden, Adams daad maakte ons tot slaven, beheerst door de dood, hulpeloos onderworpen aan de boosaardigheid van de dood als een wrede meester. Maar Jezus gaf ons niet alleen een nieuwe meester; Hij maakte ons tot heersers. Wij zijn geen slaven van de dood; wij heersen in het leven. Nu wil Paulus dit natuurlijk ook weer niet te ver doorgetrokken zien, want verderop in hoofdstuk 6 gaat hij zeggen dat wij slaven van de gerechtigheid zijn. Ik bedoel, deze beelden van de slavenmarkt en de rechtbank die Paulus gebruikt, wil hij geen van alle verder doortrekken dan hij bedoelt. Elk van deze beelden geeft ons een sprankje licht over iets van de aard van wat God in Christus heeft gedaan. Maar als je ze te ver doortrekt, verlies je de waarde ervan.

In zekere zin heersen wij. Dat staat in contrast met beheerst worden door de dood. Hij maakt hier eigenlijk het contrast: wij waren slaven, nu zijn wij vrij. En we zijn niet alleen vrij, we heersen over de zonde, we heersen over onze geestelijke tegenstanders, we heersen over — misschien zelfs over de dood, want de dood moet nog overwonnen worden. Ik weet niet precies waarover hij zegt dat we heersen, maar zijn verandering van woordgebruik maakt duidelijk dat hij ons wil laten zien dat wij in Christus vrijheid en een verheven positie hebben. Christus heerst, en wij heersen in Hem. Paulus zegt immers in Efeze hoofdstuk 2 — vers 6, meen ik, als ik het me goed herinner —

en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus,

EFEZE 2:6

In Christus. Hij zit in de hemelse gewesten, en wij zijn in Hem. Maar Zijn positie in de hemelse gewesten is een positie van heerschappij. Dus in Hem zitten wij in de hemel en heersen wij. Het is niet echt dat wij daar zijn, maar wij hebben die status in Hem. Deze begrippen doen soms je hoofd tollen, moet ik toegeven.

10

Vrij van de slavernij en angst voor de dood

Maar Paulus maakt hier wel drie contrasten. Ten eerste wordt de overtreding tegenover de genade gesteld, wat waarschijnlijk gericht is op het verschil in drijfveren. Christus' drijfveren waren volkomen anders. Hij werd gedreven door genade; Adam door zelfzucht. Het tweede contrast betreft de juridische gevolgen. Door Adams zonde zijn wij allen onder de veroordeling gekomen — hij bedoelt misschien de veroordeling tot de lichamelijke dood — terwijl het bij Christus precies andersom is: wij zijn gerechtvaardigd. De resultaten van de vrije gave zijn dus anders dan de resultaten van de zonde. En dan is er natuurlijk nog een ander verschil in resultaat, namelijk het

praktische. De mens heeft zijn leven geleid onder de slavernij en de heerschappij van de dood. De angst voor de dood heeft iedereen werkelijk in slavernij gehouden. Dat staat in Hebreeën hoofdstuk 2, vers 15.

en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.

HEBREEËN 2:15

En satan heeft de mensheid in slavernij gehouden, omdat de mens bang is om te sterven. Waarom is de mens bang om te sterven? Omdat hij niet voorbereid is om God te ontmoeten. Vanwege de zonde zouden we bang moeten zijn om te sterven. Christus verandert dat echter. Wij staan daar nu boven. We staan boven de angst voor de dood. We zijn verlost van de angst voor de dood. We heersen nu in het leven met Christus.

Paulus heeft dus, hoewel naar mijn gevoel niet erg helder, welbewust een aantal voorbehouden gemaakt. Ik zou ze voorbehouden noemen, omdat hij begint met te proberen ons de parallel tussen Adam en Christus te laten zien, maar met deze voorbehouden zijn er eigenlijk meer verschillen dan overeenkomsten.

11

De betekenis van Paulus' 'veel meer'

Ik wil er ook op wijzen dat Paulus graag de uitdrukking 'veel meer' gebruikt. We zagen dat bijvoorbeeld al terug in vers 9 van dit hoofdstuk:

Veel meer dan zullen wij, nu wij gerechtvaardigd zijn door Zijn bloed, door Hem behouden worden van de toorn.

ROMEINEN 5:9

Nu, of 'veel meer' meer betekent in hoeveelheid of omvang, of dat het gewoon 'met meer zekerheid' betekent — want in vers 8 zegt hij:

God echter bevestigt Zijn liefde voor ons daarin dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.

ROMEINEN 5:8

Het zou kunnen betekenen 'veel duidelijker', of 'veel zekerder'. Want als Hij dat deed toen we nog zondaars waren, hoeveel duidelijker is het dan dat Hij alle dingen voor ons zal doen, nu we gerechtvaardigd zijn? Het is dus moeilijk om precies te weten wat Paulus met 'veel meer' bedoelt, maar hij lijkt bijvoorbeeld in vers 15, ongeveer in het midden van dat vers, te zeggen dat 'veel meer de genade van God en de gave van genade' enzovoort, enzovoort. En er komt later nog een 'veel meer'. Is hij nu gewoon retorisch aan het spreken — dit is veel meer het geval — of zegt hij dat wat Christus gedaan heeft veel meer is dan wat Adam deed? Dat de gave van Christus aan de mens veel meer is dan de schuld of veroordeling die Adam over de mens gebracht heeft?

Ook dit zou een interessante vraag zijn om het antwoord op te weten, want zij die de universele verzoening leren, zouden zeggen: als Paulus alleen maar zegt dat zij die in Adam zijn, sterven en veroordeeld worden, maar zij die in Christus zijn, gerechtvaardigd worden en niet veroordeeld worden — wel, dan is het aantal mensen dat in Christus is kleiner, veel kleiner, dan het aantal dat veroordeeld is. Als je de wereldbevolking neemt, is maar een heel klein deel echte christenen. En zelfs als we alle belijdende christenen meetellen — op dit moment, nu het christendom meer verspreid is dan het ooit geweest is, is ongeveer een kwart van de wereld belijdend christen, waarvan waarschijnlijk maar een fractie echt wedergeboren mensen zijn. Met andere woorden, zij die geen christen zijn, zijn met veel meer dan zij die dat wel zijn. En als Paulus zegt dat de problemen die Adam ons bracht, overweldigd worden door de veel grotere zegeningen die Christus gebracht heeft — wel, dan zegt de opvatting van de universele verzoening: wacht eens even. Als Christus grote dingen gedaan heeft voor een klein aantal mensen, relatief gezien weinig mensen, maar Adam veroordeling gebracht heeft over de overgrote meerderheid, hoe kan dan wat Jezus gedaan heeft beschouwd worden als veel meer dan wat Adam gedaan heeft? Als vrijwel

iedereen in de wereld, behalve de weinigen die in Christus zijn, veroordeeld blijft in Adam, hoe kan het dan dat het behoud van een paar mensen door Christus veel meer impact heeft op het menselijk geslacht dan Adam?

Als antwoord hierop — en het is een lastige vraag — zou je kunnen zeggen dat het 'veel meer' van wat Christus voor ons gedaan heeft niet betekent dat Hij meer gedaan heeft voor het menselijk geslacht, maar dat wat Hij gedaan heeft voor hen die in Hem zijn — de waarde ervan, en de zegeningen ervan — ver uitstijgt boven wat Adam aan kwaad over het geslacht gebracht heeft. Ik maak het niet duidelijk, want ik zit vast aan wat Paulus gezegd heeft, en hij heeft het naar mijn mening niet duidelijk gemaakt. Er zijn gewoon te veel richtingen die hij op zou kunnen gaan. En daarom beschouw ik dit gedeelte, de verzen 15 tot en met 17, meestal gewoon als een warboel. Ik bedoel, ik kan er wel dingen uit halen, maar er zijn dingen in de bewoording van Paulus — in de manier waarop hij de vergelijking maakt — die niet bepaald netjes zijn. Ik zeg gewoon: wat Paulus hier zegt, neem dit niet als een exacte vergelijking tussen Adam en Christus. Er zijn verschillen, grote verschillen, op sommige punten zelfs tegenstellingen.

12

Veroordeling en rechtvaardiging voor allen

Maar dan komt hij in vers 18 terug op waar hij in vers 12 begonnen was. Hij maakte zijn zin in vers 12 niet af, dus nu is het tijd om dat te doen en verder te gaan. Maar hij moet het eerste deel ervan herhalen, want hij is op zoveel zijpaden afgedwaald dat hij verwacht dat de lezer de draad kwijt is, en volgens mij is hij zich daar, heel begrijpelijk, van bewust. En hij zegt:

Zoals dus door één overtreding de veroordeling gekomen is over alle mensen tot verdoemenis, zo komt ook door één rechtvaardigheid de genade over alle mensen tot rechtvaardiging van het leven.

ROMEINEN 5:18

Dit is precies dezelfde uitspraak als in vers 12, met dit verschil dat in vers 12 het woord 'dood' gebruikt werd, en in vers 18 is dat vervangen door 'veroordeling'. Maar dood is veroordeling. Het is misschien niet het soort veroordeling dat tot eeuwige veroordeling leidt, maar iedereen die geboren wordt, is veroordeeld om te sterven. Ze worden geboren in een staat waarin hun lot is om te sterven, of ze dat nu leuk vinden of niet. We zijn allemaal veroordeeld om te sterven, omdat we in een gevallen wereld leven. 'Veroordeling' is hier dus de parallel van 'dood' in vers 12. De eerste helft van vers 18 is dus gewoon een herhaling van wat Paulus in vers 12 begon te zeggen. Nu maakt hij zijn gedachte af. Steeds wanneer een zin begint met 'zoals', verwacht je dat daarna 'zo ook' volgt, omdat er een vergelijking gemaakt gaat worden, en nu komen we eindelijk te weten wat die vergelijking is:

zo ook, door de rechtvaardige daad van één man kwam de genade tot alle mensen, en dat leidde tot rechtvaardiging ten leven. Dat is nu geen verrassend einde, want veel van wat Paulus in die tussenzin zei, liep hier al op vooruit. Adam bracht veroordeling, Christus bracht rechtvaardiging. Adam bracht de heerschappij van de dood, Christus brengt ons heersen in het leven. Deze gedachten zijn dus al eerder geïntroduceerd in zijn vergelijkingen, zijn tegenstellingen, maar nu vat hij het daadwerkelijk in één enkele zin samen. Van deze zin hebben velen opnieuw gedacht dat hij universele verzoening leert — niet dat alle mensen gewoon sterven en automatisch naar de hemel gaan, maar dat uiteindelijk de rechtvaardiging die Christus tot stand heeft gebracht, alle mensen ten goede zal komen. Nu is dit iets waar de meeste christenen het niet mee eens zouden zijn — die interpretatie. Dit is toevallig een van de verzen in de Schrift die het sterkst klinken alsof dit het geval zou kunnen zijn, omdat er een tegenstelling is tussen alle mensen en alle mensen. Het eerste 'alle mensen' zijn zij die onder het oordeel kwamen vanwege Adams zonde. Hoeveel mensen zijn dat? Dat zijn werkelijk alle mensen. En er staat: zo ook alle mensen. Heeft hij nu een ander 'alle mensen' op het oog? Is er ergens nog een 'alle mensen' die we niet kennen, naast het 'alle mensen' dat hij eerder noemde? Nu zou je kunnen aanvoeren dat hij bedoelt: alle mensen die in Christus zijn, en dat zou redelijk genoeg zijn als hij dat had gezegd, maar hij heeft dat niet zo genuanceerd. Hij zei niet: alle mensen in Adam zijn veroordeeld en alle mensen in Christus zijn gerechtvaardigd. Hij zei gewoon: alle mensen werden veroordeeld vanwege Adam, en alle mensen zijn gerechtvaardigd vanwege Christus.

Nu zou je kunnen aanvoeren dat mensen allemaal gerechtvaardigd zijn totdat ze de leeftijd bereiken waarop ze zelf verantwoordelijk zijn, zich daadwerkelijk tegen God keren en die rechtvaardiging verwerpen, zodat sommige mensen toch niet behouden zullen worden. Het zou kunnen zijn dat de rechtvaardiging die op alle mensen kwam er al was vanaf de geboorte, net zoals in zekere zin ook de veroordeling er al was vanaf de geboorte.

Als Christus niet gekomen was, zouden misschien alle mensen zonder uitzondering veroordeeld zijn. Maar omdat Christus wel gekomen is, hebben alle mensen nu deze rechtvaardiging. Ze zijn voorlopig rein wanneer ze geboren worden. Maar dan groeien ze natuurlijk naar een fase waarin ze zonden begaan en dat met opzet doen, enzovoort, en dat verandert de zaak. Het zou er dan gewoon op neerkomen dat het offer van Christus de schuld van de zonde bij kleine kinderen bedekt, of tot een bepaalde leeftijd. Maar ook dat is er te veel in lezen. Ik neig ernaar te denken dat dit waar zou kunnen zijn, maar ik moet eerlijk zeggen dat je dan dingen erin moet lezen die er niet staan.

13

De wereld met God verzoend door Christus

Als we de uitspraak dus gewoon nemen zoals ze er staat, zegt hij dat alle mensen in Adam veroordeeld werden en dat alle mensen in Christus gerechtvaardigd zijn. En Paulus zegt inderdaad elders, in 2 Korinthe 5, de verzen 19 tot en met 21, het volgende. 2 Korinthe 5:19:

God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende; en Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd.

2 KORINTHE 5:19

Nu is 'de wereld' normaal gesproken geen woord dat naar de gemeente verwijst.

Met andere woorden, wij brengen de boodschap van deze verzoening. God heeft de verzoening tot stand gebracht. Hij heeft de wereld met Zich verzoend. Nu worden wij uitgezonden om het hun te vertellen. Wij hebben het woord, de boodschap van de

verzoening, om aan hen te brengen. Daarom geldt:

Wij zijn dan gezanten namens Christus, alsof God Zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij: laat u met God verzoenen.

2 KORINTHE 5:20

Dus God is met ons verzoend, maar wij moeten met Hem verzoend worden. Hij heeft de zonden van de wereld niet aan hen toegerekend, omdat Hij ze aan Christus heeft toegerekend, de tweede Adam.

En je zou kunnen zeggen dat de rechtvaardiging daarom tot alle mensen is gekomen, maar dat niet alle mensen er baat bij hebben gehad. Stel bijvoorbeeld dat je een gevangene bent in de dodencel, en de rechtbank behandelt je zaak opnieuw met nieuw DNA-bewijs dat aantoont dat je onschuldig bent, en daarom komt de rechter met een nieuw vonnis. Je bent nu onschuldig. Je bent nu vrijgesproken. Je bent nu gerechtvaardigd. Maar als de misdadiger het niet gelooft — als hij denkt: 'Oh ja, zodra ik hier naar buiten loop, schieten jullie me toch in mijn rug en zeggen jullie dat ik probeerde te ontsnappen, dus ik blijf gewoon hier in mijn cel, waar ik thuishoor,' of: 'Ik hou niet van de voorwaarden waarop je het aanbiedt. Ik mag die rechter niet — hij heeft me eerder veroordeeld. Ik heb zo'n hekel aan hem dat ik hem niet eens ga antwoorden' — dan zou dat toch een dwaze reactie zijn. Maar is het niet net zo'n dwaze reactie wanneer mensen Christus niet aannemen?

Ik bedoel, het punt hier is dat het zou kunnen zijn dat er via Christus aan iedereen een algehele vrijspraak is aangeboden, maar dat ze die nog steeds moeten toe-eigenen. Ze moeten er nog steeds mee instemmen. Ze moeten het nog steeds geloven. Ze moeten er nog steeds naar handelen. En als ze dat niet doen, blijven ze in de dodencel. Dit is een mogelijke manier om te begrijpen wat Paulus zegt.

14

De verzoening van alle geschapen dingen

Nog iets wil ik aanstippen voordat we verdergaan naar het volgende vers in Romeinen: Kolossenzen 1. Daar staat een uitgebreide bespreking over Christus. Onder andere zegt Paulus in Kolossenzen 1:16:

Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten; alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen.

KOLOSSENZEN 1:16

En daarna worden er nog wat dingen over Hem gezegd. En dan staat er in vers 19:

Want het heeft de Vader behaagd dat in Hem heel de volheid wonen zou, en dat Hij door Hem alle dingen met Zichzelf verzoenen zou, door vrede te maken door het bloed van Zijn kruis, ja door Hem, zowel de dingen die op de aarde zijn als de dingen die in de hemelen zijn.

KOLOSSENZEN 1:19-20

Let op, hij heeft het over de verzoening van alle dingen. Alle dingen? Hebben we het over sommige dingen, of over alle dingen? Wel, hij zegt alle dingen die in de hemel zijn en dingen die op de aarde zijn. Die uitdrukking werd al eerder gebruikt, in vers 16, over alle dingen die geschapen waren: door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemel en op de aarde zijn. Is dat een beperkt aantal dingen, of is dat alle dingen? Ik bedoel, "alle" betekent niet altijd alles — soms is het een overdrijving. Maar in vers 16 is dat niet zo. Vers 16: alle dingen zijn door Christus gemaakt, in de hemel en op de aarde. Dan, vier verzen later, gaat God alle dingen met Zich verzoenen in Christus, zowel in de hemel als op de aarde. Het klinkt alsof de "alle dingen" in beide gevallen dezelfde "alle dingen" zijn.

15

De leer van het uiteindelijke herstel

In dat geval geloven de aanhangers van de verzoeningsleer — de restauratieleer — dat God uiteindelijk alles zal herstellen wat Hij geschapen heeft. Hij zal niets verliezen. Je zegt: hoe kan dat nou? Mensen sterven voortdurend verloren. Nou, dat gebeurt inderdaad, maar wie de verzoeningsleer aanhangt zou zeggen dat dat niet noodzakelijk het einde van hun kansen is, en dat God mensen zal blijven achtervolgen, zelfs na hun dood, totdat ze uiteindelijk bezwijken en zich bekeren. En ze zullen zich bekeren zoals wij dat deden, en ze zullen op dezelfde manier behouden worden als wij. Deze opvatting leert niet, zoals sommigen ten onrechte denken, dat mensen zonder Christus behouden zullen worden. Deze opvatting houdt alleen in dat mensen langer de gelegenheid krijgen om op Christus te reageren, net zoals sommigen die gelegenheid al in dit leven krijgen. Sommige mensen sterven op hun achttiende met een beperkte gelegenheid om Christus in hun leven aan te nemen. Anderen worden achtentachtig, en die krijgen een verlengde gelegenheid.

En deze opvatting stelt dat God die gelegenheid nog verder verlengt, tot voorbij het graf, zo lang als nodig is — iedereen krijgt zoveel gelegenheid als nodig is. Dat is wat deze opvatting inhoudt. Het idee is dat God alles wat Hij geschapen heeft, tot Zich wil terugbrengen. Het is immers van Hem. Alles wat Hij verliest, is Zijn verlies. En waarom zou Hij, kosmisch gezien, voor altijd de verliezer moeten zijn? Is Hij niet de winnaar, de overwinnaar? Zo wordt dit beargumenteerd, en Romeinen 5:18 is een van de belangrijkste teksten daarover.

Er staat:

Zoals dus door één overtreding de veroordeling gekomen is over alle mensen tot verdoemenis, zo komt ook door één rechtvaardigheid de genade over alle mensen tot rechtvaardiging van het leven.

ROMEINEN 5:18

— die rechtvaardige daad zou waarschijnlijk zijn dat Jezus Zichzelf aan het kruis offerde —

Vers 19:

Want zoals door de ongehoorzaamheid van de ene mens velen als zondaars aangemerkt worden, zo zullen ook door de gehoorzaamheid van de Ene velen als rechtvaardigen aangemerkt worden.

ROMEINEN 5:19

— "de velen", zo staat het in het Grieks —

Nu, opnieuw: is "de velen" hier hetzelfde als "de velen" daar? Is het "alle" in vers 18 in beide gevallen hetzelfde "alle"? Als dat zo is, dan lijkt het erop dat met "de velen" — hetzelfde als "alle" in het vorige vers — in beide gevallen dezelfde groep wordt bedoeld. Dit is een van die dingen waarover getwist kan worden, maar het roept nieuwe vragen op die sommige mensen nooit overwogen hebben — vragen die de kerk niet mocht overwegen — ook al geloofden mensen zoals Clemens van Alexandrië en Origenes in de verzoening van alle dingen met God. Maar dat werd uiteindelijk door de Katholieke Kerk tot ketterij verklaard. Maar dat overkwam Luther ook. Uiteindelijk bestempelde de Katholieke Kerk alles als ketterij wat niet overeenkwam met wat zij zelf uiteindelijk zijn gaan onderwijzen. Er valt hier het nodige te overdenken, wat zou kunnen wijzen op een groter effect van het behoud door Christus dan het effect van Adams invloed op de wereld.

16

Zonde, dood en genade als spelers in een drama

Nu we ons door dat drassige gedeelte heen hebben geworsteld, komen we bij iets wat niet zo moeilijk te begrijpen is, hoewel Paulus vindt dat het verkeerd begrepen kan worden. Hij gaat hoofdstuk 6 gebruiken om misvattingen recht te zetten die uit de volgende twee verzen zouden kunnen voortkomen. Verzen 20 en 21 zeggen:

De wet echter kwam er nog bij opdat de overtreding zou toenemen, maar waar de zonde is toegenomen, daar is de genade meer dan overvloedig geweest, opdat, evenals de zonde geregeerd heeft tot de dood, zo ook de genade zou regeren door gerechtigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heere.

ROMEINEN 5:20-21

Nu personifieert hij hier een aantal begrippen die geen personen zijn: de wet, de genade, de zonde, de dood. In dit gedeelte, zoals veel commentatoren hebben opgemerkt, personifieert Paulus deze dingen. Hij presenteert het als een drama, want al in vers 14 zegt hij dat de dood heerste van Adam tot Mozes, alsof de dood een persoon was die over de mensheid heerste. De dood is geen persoon, maar wordt elders in de Schrift gepersonifieerd, gewoon om literaire redenen. Denk bijvoorbeeld aan Openbaring 6, waar bij het openen van het vierde zegel het vale paard verschijnt. Er staat:

En ik zag, en zie: een grauw paard en die erop zat, zijn naam was de dood, en het rijk van de dood volgde hem. En hun werd macht gegeven over het vierde deel van de aarde om te doden met het zwaard, met honger, met de dood en door de wilde dieren van de aarde.

OPENBARING 6:8

Nu is de dood natuurlijk niet werkelijk een ruiter op een paard. De dood is zelfs geen persoon, maar wordt duidelijk gepersonifieerd als een speler in het drama van Openbaring. En aan het einde van het drama worden diezelfde twee spelers, de dood en Hades, in de poel van vuur geworpen. Dat gebeurt in Openbaring 20:14, nadat in vers 10 al is verteld dat de draak, het beest en de valse profeet in de poel van vuur terechtkomen. De dood en Hades worden daarbij opnieuw voorgesteld alsof ze personen zijn. Ze maken deel uit van het verhaal. Het verhaal gebruikt de personificatie van deze dingen om bepaalde theologische punten te maken. Zo doet Paulus dat ook—hij personifieert de dood. De dood is gekomen en heeft geheerst. De zonde heeft ook geheerst.

17

De wet overwint de zonde niet

Maar nu doet de wet zijn intrede, in vers 20. Het is alsof in dit drama de schurken ongehinderd hebben geregeerd, en nu komt er een uitdager—een held met een witte hoed, de wet. De mens is veroordeeld onder de zonde; hij is stervende. Er moet toch zeker een held zijn die kan komen om hem te redden van zijn zonde en zijn sterven. Kijk, daar komt de wet. De wet zal dit vast en zeker oplossen. Maar de wet faalt volkomen, zegt Paulus. Hij zegt dat de wet erbij kwam, maar het resultaat was alleen dat de overtreding meer toenam. Wat hij daarmee bedoelt, is dat de wet de zonde aan het licht bracht. Wat zonde was, maar nog niet gedefinieerd, voordat de wet kwam, werd nu duidelijk omschreven en herkenbaar als zonde. Dat hielp niet. Als er al iets is, dan zorgt het feit dat je zonden benoemd worden er alleen maar voor dat je des te schuldiger staat.

Dus de wet, die de Joden zagen als de held van het verhaal—Mozes komt, de wet komt, dit zal toch zeker een rechtvaardig volk voortbrengen, dit zal toch de overheersing van zonde en dood over de wereld doorbreken—de wet, dat is eigenlijk wat de Joden aanbaden, in zekere zin: de wet. Dat is wat ons behouden maakt. Dat is het tegengif voor de zonde. Maar Paulus gaat betogen: nee, de wet is nooit een tegengif voor de zonde geweest. Hij gaat hier in hoofdstuk 7 dieper op in. De wet was blijkbaar zelfs nooit bedoeld als tegengif voor de zonde. Zo werkt het niet. Wat de wet doet, is je laten zien dat je een zondaar bent—iets wat je misschien niet wist totdat de wet het zei. De wet was dus een antiheld; de wet was geen held in dit verhaal.

18

Waar zonde toeneemt, groeit de genade

Dus de zonde nam toe. Er is echter wel een echte held in dit verhaal, en die heet genade. De wet zorgde er alleen voor dat de zonde toenam; dat werd duidelijker zichtbaar. Maar waar de zonde toenam, nam de genade nog veel meer toe—de genade overweldigde haar. En 'toenam', in het eerste deel van dat vers, betekent: duidelijker zichtbaar werd. Zo werd ook, toen de genade toenam, de genade duidelijker zichtbaar. Toen de zonde duidelijker zichtbaar werd, werd Gods vergeving van de zonde—Zijn genadigheid daarin—duidelijker zichtbaar.

Je weet misschien niet hoeveel je vergeven is, totdat je beseft hoe schuldig je bent en hoezeer God heeft gezegd: Ik schrap deze schuld. Herinner je je het verhaal dat Jezus vertelde, over de vrouw die een grote zondares was en kwam om Zijn voeten met haar tranen te wassen en met haar haar af te drogen? En Hij werd erop bekritiseerd dat Hij haar dat liet doen. En Hij zei: laat Mij je iets vertellen, Simon. Hij zei: een man had twee schuldenaars. De één was hem honderd dollar schuldig, de ander een miljoen dollar. Ze konden niet betalen, dus hij schold ze beiden kwijt. Wie van de twee, denk je, hield het meest van hem? En zelfs de Farizeeër Simon zei: ik veronderstel dat degene die het meest vergeven is, het meest liefheeft. En Jezus zei: dat klopt. En deze vrouw is een grote zondares, dus zij heeft veel lief. Jou zijn niet zoveel beruchte zonden vergeven—of tenminste, dat denk je niet—dus jij hebt niet veel lief. Hoe meer je beseft welke schuld er is kwijtgescholden, hoe meer je beseft welke zonde je vergeven is en welke straf je is kwijtgescholden, hoe verbazingwekkender de genade is, hoe geweldiger de genade is. Als ik denk dat ik gewoon zo'n beetje niet perfect ben en dat God mij vergeven heeft, dan kan ik daar wel dankbaar voor zijn. Maar als ik denk dat ik een complete ellendeling ben, totaal hopeloos, verloren, en gewoon een totale slaaf van mijn ongerechtigheid, en God dan zegt: ja, maar Ik ga je daarvoor vergeven, dan is dat opeens verbazingwekkend. Wanneer de zonde meer toeneemt—dat wil zeggen, wanneer die duidelijker zichtbaar wordt—dan wordt Gods genade daarin ook duidelijker zichtbaar.

19

Genade is geen vrijbrief om te zondigen

Paulus gaat nu vooruitlopen op wat veel mensen van nature zeggen in hoofdstuk 6, vers 1. Als genade op die manier overvloedig wordt, zouden we dan niet meer moeten zondigen?

Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt?

ROMEINEN 6:1

Want Paulus heeft net gezegd dat toen de zonde overvloedig werd, de genade nog overvloediger werd. Is het overvloedig worden van genade dan niet iets goeds? Welnu, dan moet het toch goed zijn voor ons om meer te zondigen, zodat de genade nog overvloediger kan worden. Laten we die kant op gaan. En Paulus zegt: nee, dat is een verkeerde voorstelling van wat ik bedoel. Maar zijn woorden, zoals ze nu eenmaal zijn, zouden die indruk wel kunnen wekken. Denk maar eens na hoe onder de indruk mensen zullen zijn van de genade van God, wanneer ze zien wat een verwerpelijke leven ik leid en beseffen dat Hij mij daarvoor vergeven heeft. Dan kan ik dus gewoon in zonde blijven leven, en dat zal Gods genade des te heerlijker maken. Nee, dat is niet wat Paulus zegt, maar dat is wel een verdraaiing van wat hij zei in vers 20.

En toen zei hij, in vers 21:

zoals de zonde heerste door de dood, zo zou ook de genade heersen door gerechtigheid tot eeuwig leven, door Jezus Christus onze Heer. De zonde heerste, maar nu heerst de genade. Wat houdt het in dat de zonde heerst? Het zou kunnen betekenen dat de zonde gewoon het laatste woord heeft, dat de zonde onze schuld vaststelt, en dat we daarom sterven. Of het zou kunnen verwijzen naar het feit dat de zonde daadwerkelijk heerst in mijn lichaam. Dat ik werkelijk een slaaf van de zonde ben. Dat gaat Paulus zeggen in hoofdstuk 6. Hij gaat het erover hebben hoe we slaven van de zonde waren. De zonde heerste, maar nu heerst de genade. Dat betekent dus opnieuw dat we niet onder de zonde staan, maar onder de genade. De heerschappij van de genade heeft de heerschappij van de zonde vervangen. Maar iemand zou dat verkeerd kunnen

begrijpen en zeggen: nou, als we onder de genade staan, dan is het toch prima als we zondigen, want we staan niet onder de wet maar onder de genade. En daarom gaat Paulus dat aan de orde stellen in hoofdstuk 6, vers 15.

Wat dan? Zullen wij zondigen omdat wij niet onder de wet maar onder de genade zijn? Volstrekt niet!

ROMEINEN 6:15

20

Hoofdstuk 6 en 7 als lange tussenzin

Wat Paulus dus gedaan heeft, is dat hij in de verzen 20 en 21 van hoofdstuk 5 twee gedachten geïntroduceerd heeft. In zekere zin zou je kunnen zeggen dat hoofdstuk 5, vers 20 de conclusie van het boek is, maar er zijn te veel dingen in wat hij gezegd heeft die door de geschiedenis heen verkeerd begrepen en verdraaid zijn, dus moet hij verscheidene hoofdstukken besteden om ervoor te zorgen dat hij niet verkeerd begrepen wordt. Hij heeft dus gezegd dat waar de zonde overvloedig werd, de genade overvloedig werd. Dus moet hij ingaan op de vraag: zullen we dan zondigen, zodat de genade overvloedig wordt? Hij heeft gezegd dat we onder de heerschappij van de genade staan. Maar nu gaat hij zeggen: betekent dat dan dat we maar gewoon door moeten gaan met zondigen omdat we onder de genade staan? Hij heeft ook gezegd dat toen de wet kwam, in vers 20:

De wet echter kwam er nog bij opdat de overtreding zou toenemen, maar waar de zonde is toegenomen, daar is de genade meer dan overvloedig geweest,

ROMEINEN 5:20

Dat is iets negatiefs. Dus zal hij de vraag moeten behandelen: is de wet dan zonde, wat je daaruit zou kunnen concluderen. En die vraag stelt hij in hoofdstuk 7, vers 7, en hij beantwoordt die ook.

Wat we dan zien, is dat we hoofdstuk 6 en 7 een parenthese zouden kunnen noemen, en ik denk dat we dat ook zouden moeten doen, omdat Paulus dingen gezegd heeft waarvan hij niet wil dat ze verkeerd begrepen worden. Dus neemt hij twee hele hoofdstukken de tijd en werpt hij drie retorische vragen op, die allemaal voortkomen uit dingen die hij bevestigd heeft, maar die een verkeerd begrip zouden zijn van die dingen die hij bevestigd heeft. Hij neemt uitgebreid de tijd om deze vragen te behandelen en te beantwoorden. Het neemt de hele hoofdstukken 6 en 7 in beslag. Wanneer hoofdstuk 7 klaar is, komt hij terug in vers 1 van hoofdstuk 8:

Dus is er nu geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.

ROMEINEN 8:1

Dit volgt logisch op hoofdstuk 5, vers 21. We hebben hier dus een lange parenthese vanwege wat hoofdstuk 5 zei.

Waarom? Omdat we niet in Adam zijn. Hij heeft die twee mannen hier weer in beeld gebracht. Nu zijn we in Christus. Nu is er geen veroordeling meer in Christus. Hij heeft dus zijn gedachte uit hoofdstuk 5 hervat in hoofdstuk 8, vers 1, maar heeft die onderbroken met de parenthese van de hoofdstukken 6 en 7, waar het nodig is om enkele dingen te verduidelijken die mensen heel vaak verkeerd begrijpen. En het zijn vergissingen die hij ziet aankomen, vergissingen die mensen zouden kunnen maken op grond van wat hij gezegd heeft in de slotverzen van hoofdstuk 5, zoals we zullen zien.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Romeinen 5:12
- Romeinen 3:23
- Romeinen 5:13-14
- Romeinen 8:1
- Romeinen 6:23
- Romeinen 5:15

- Romeinen 5:16
- Romeinen 5:17
- Efeze 2:6
- Hebreeën 2:15
- Romeinen 5:9
- Romeinen 5:8
- Romeinen 5:18
- 2 Korinthe 5:19
- 2 Korinthe 5:20
- Kolossenzen 1:16
- Kolossenzen 1:19-20
- Romeinen 5:19
- Romeinen 5:20-21
- Openbaring 6:8
- Romeinen 6:1
- Romeinen 6:15
- Romeinen 5:20

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.